

Demografie van ondernemingen in het BHG

Statistische kwartaalnota
15/01/2022

Kerncijfers over ondernemingen, oprichtingen, stopzettingen, immigraties, emigraties, faillissementen en overlevingspercentage van ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Ondernemingen: toestand op 31/10/2021

Faillissementen: toestand op 30/11/2021

Kerncijfers

2021

115.355
Btw-plichtige ondernemingen
31/10/2021

10.428
Opgerichte ondernemingen
Cumulatieve gegevens op 31/10/2021

2,6%
Ondernemersdynamiek
Cumulatieve gegevens op 31/10/2021

2021 vs 2020

+4,1%
Opgerichte ondernemingen
Cumulatieve gegevens op 31/10/2021

+3,4%
Netto-oprichtingen van ondernemingen
Cumulatieve gegevens op 31/10/2021

-14,7%
Faillissementen
Cumulatieve gegevens op 30/11/2021

2021 vs 2019

-7,6%
Opgerichte ondernemingen
Cumulatieve gegevens op 31/10/2021

-5,3%
Netto-oprichtingen van ondernemingen
Cumulatieve gegevens op 31/10/2021

-55,0%
Faillissementen
Cumulatieve gegevens op 30/11/2021

Inhoudsopgave

Kerncijfers.....	2
Inhoudsopgave.....	3
Colophon.....	3
Methodologische nota en digitaal formaat.....	4
Methodologische toelichting.....	4
Terugkerend karakter.....	4
Gegevensbron.....	4
Covid-19.....	6
Digitaal.....	7
Ondernemingen (2021).....	8
Evolutie van het aantal btw-plichtige ondernemingen.....	8
Evolutie van de ondernemingen per sector.....	9
Opgerichte ondernemingen (2021).....	10
Evolutie van het aantal opgerichte ondernemingen.....	10
Sectorale spreiding.....	11
Evolutie van het oprichtingspercentage van ondernemingen.....	12
Oprichtingsgraad per sector.....	13
Stopgezette ondernemingen (2021).....	13
Evolutie van het aantal stopgezette ondernemingen.....	13
Evolutie van het stopzettingspercentage van ondernemingen.....	14
Stopzettingspercentage per sector.....	15
Netto-oprichtingen en ondernemersdynamiek (2021).....	16
Evolutie van het aantal netto-oprichtingen.....	16
Netto-oprichtingen naar activiteitssector.....	16
Ondernemersdynamiek.....	17
Ondernemersdynamiek per activiteitssector.....	18
Faillissementen (2021).....	19
Bijlage: Overzichtstabellen.....	21
Ondernemingen.....	21
Dynamiek: oprichtingen/stopzettingen/immigraties/emigraties.....	21
Faillissementen.....	21

Colophon

Auteur

Muriel Laurent

Datum van voltooiing

15 januari 2022

Contactpersoon

mlaurent@hub.brussels

Methodologische nota en digitaal formaat

Methodologische toelichting

Terugkerend karakter

Deze statistische nota wordt elk kwartaal opgesteld, op de 15e van de maand. De volgende editie is gepland voor 15 april 2022.

Gegevensbron

Statbel

De in deze nota gepresenteerde gegevens zijn afkomstig van het Belgische Bureau voor de Statistiek, Statbel, en zijn beschikbaar via de website statbel.fgov.be. De meeste van deze gegevens kunnen worden gedownload via de interactieve toepassing [be.STAT](#).

De gegevens over **ondernemingen, oprichtingen, stopzettingen, immigraties, emigraties en overlevingspercentage** hebben betrekking op btw-plichtige ondernemingen. De populatie van btw-plichtigen omvat de in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) ingeschreven ondernemingen waarvan de btw-administratie heeft laten weten dat zij als belastingplichtigen bekend zijn. Het adres van de maatschappelijke zetel wordt gebruikt om de statistieken op te splitsen per geografisch gebied. De omvang van de ondernemingen wordt bepaald op basis van gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ).

Naar aanleiding van de **wijzigingen** die Statbel heeft aangebracht in zijn **methodologie** voor de registratie van maandelijkse demografische bewegingen van ondernemingen in 2021¹:

- deze gegevens zijn tijdelijk niet meer beschikbaar via de interactieve toepassing. Ze kunnen echter wel in Excel-formaat worden gedownload van de Statbel-website;
- [hub.brussels](#) berekent nu de oprichtings- en stopzettingsgraadindicatoren;
- maandgegevens over ondernemingen, oprichtingen, stopzettingen, immigraties en emigraties kunnen per activiteitssector worden geanalyseerd voor de jaren 2021 en volgende;
- deze gegevens omvatten sinds 2021 gegevens over buitenlandse ondernemingen alsook gegevens over ondernemingen met onbekend adres. Aangezien soortgelijke gegevens voor de voorgaande jaren ontbreken, hebben de statistische gegevens voor België die in deze nota worden gepresenteerd, alleen betrekking op de drie gewesten;
- de maandgegevens over migraties van ondernemingen omvatten ruimtelijke migraties en veranderingen in de activiteitssector van de ondernemingen. De gegevens over de maandelijkse migraties in 2021 worden daarom in deze nota niet gepresenteerd, omdat zij niet vergelijkbaar zijn met de gegevens van de voorgaande jaren.

¹ Aangezien de methodologie die vanaf 2021 wordt toegepast, minimale verschillen met de vorige jaren inhoudt wat de registratie van de bevolkingsbewegingen betreft, worden de gegevens over de ondernemingen (uitgezonderd migraties van ondernemingen) als vergelijkbaar met de vorige jaren beschouwd.

De door Statbel gepubliceerde statistieken over **faillissementen** zijn gebaseerd op gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO), de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en het ondernemingsregister van de Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie.

In deze nota zijn zowel de maandgegevens als de jaargegevens opgenomen die door Statbel gepubliceerd zijn.

Maandgegevens

De maandgegevens die in deze nota gepresenteerd worden, hebben betrekking op:

- het aantal btw-plichtige **ondernemingen**;
- het aantal **opgerichte** ondernemingen, dat wil zeggen de som van het aantal eerste inschrijvingen en hernieuwde inschrijvingen. De eerste inschrijvingen in het btw-stelsel zijn belastingplichtigen die voor het eerst de hoedanigheid van btw-plichtige verwerven, terwijl hernieuwde inschrijvingen in het btw-stelsel belastingplichtigen zijn die de hoedanigheid van btw-plichtige verwerven nadat ze deze hoedanigheid minstens één keer zijn kwijtgeraakt;
- het aantal **stopgezette** ondernemingen. **De stopzettingen** betreffen btw-plichtige ondernemingen die deze hoedanigheid zijn kwijtgeraakt tijdens de referentieperiode.
- het aantal **immigraties** en **emigraties** van ondernemingen. De immigraties van btw-plichtige ondernemingen en de emigraties van btw-plichtige ondernemingen hebben betrekking op de belastingplichtigen waarvan het adres van de maatschappelijke zetel tijdens de referentieperiode werd gewijzigd;
- het **migratiesaldo** is het aantal immigraties min het aantal emigraties;
- het **percentage opgerichte ondernemingen** is het aantal oprichtingen gedeeld door het gemiddelde aantal btw-plichtige ondernemingen, uitgedrukt in percentage;
- de **ondernemersdynamiek** is het aantal netto-oprichtingen gedeeld door het gemiddelde aantal btw-plichtige ondernemingen, uitgedrukt in percentage;
- **faillissementen**: een onderneming wordt failliet verklaard als ze aan twee voorwaarden voldoet: ze kan haar facturen niet meer betalen en ze kan geen nieuw krediet meer vinden. Merk op dat er een zekere tijd verloopt tussen de stopzetting van de economische activiteit en de uitspraak van het faillissement door de handelsrechtbank. De impact op economisch vlak is dus pas na een bepaalde periode zichtbaar in de cijfers. Bovendien kan het aantal faillissementen worden beïnvloed door het werkritme van de handelsrechtbanken. Het aantal zittingen wordt namelijk verminderd tijdens de maanden juli en augustus.
- **banenverliezen als gevolg van faillissementen**: dit stemt overeen met de som van het aantal voltijdse banen, het aantal deeltijdse banen en het aantal loontrekkende werkgevers. Deze banenverliezen worden bepaald op basis van de laatste situatie, d.w.z. op het ogenblik van het faillissement. De gebruikte bron is de RSZ.

Jaargegevens

De jaargegevens hebben betrekking op de situatie aan het einde van het jaar (31-12) en omvatten derhalve niet alle demografische bewegingen². Het totale aantal ondernemingen volgens de methode van maandelijks of jaarlijkse boeking zal daarentegen hetzelfde zijn. De jaargegevens die in deze nota gepresenteerd worden, zijn pas 9 maanden na de afgelopen periode beschikbaar. De jaargegevens zijn pas 9 maanden na het einde van de periode beschikbaar en worden daarom in de statistische nota van 15 oktober gepresenteerd. Ze hebben betrekking op:

- het aantal **ondernemingen dat** op 31-12 van het jaar **btw-plichtig** is, uitgesplitst naar grootte en activiteitssector;
- het aantal **opgerichte** ondernemingen, dat wil zeggen de som van het aantal eerste inschrijvingen en hernieuwde inschrijvingen. De eerste inschrijvingen in het btw-stelsel zijn belastingplichtigen die voor het eerst de hoedanigheid van btw-plichtige verwerven, terwijl hernieuwde inschrijvingen in het btw-stelsel belastingplichtigen zijn die de hoedanigheid van btw-plichtige verwerven nadat ze deze hoedanigheid minstens één keer zijn kwijtgeraakt;
- het **overlevingspercentage van ondernemingen na 1 tot 5 jaar**. Dit percentage is de verhouding tussen het aantal eerste inschrijvingen in het btw-stelsel die na 1, 2, 3, 4, 5 jaar de hoedanigheid van btw-plichtige behouden hebben, in het aantal eerste inschrijvingen in het btw-stelsel³;
- het aantal **immigraties** en **emigraties** van ondernemingen tussen de drie gewesten van België; De immigraties van btw-plichtige ondernemingen en de emigraties van btw-plichtige ondernemingen hebben betrekking op de belastingplichtigen waarvan het adres van de maatschappelijke zetel tijdens de referentieperiode werd gewijzigd;
- het **migratiesaldo** is het aantal immigraties min het aantal emigraties.

Covid-19

In België werden in de eerste helft van maart 2020 de eerste maatregelen genomen om sociale contacten wegens de coronapandemie te beperken. De overheid heeft in de periode daarna het aantal gezondheids- en economische maatregelen opgeschroefd om deze crisis het hoofd te bieden. Sinds maart 2020 oefenen verschillende factoren een sterke invloed uit op de ontwikkeling van de demografie van ondernemingen:

- de huidige economische en gezondheidssituatie;
- de maatregelen die de federale en gewestelijke overheden hebben genomen om enerzijds de gezondheidscrisis onder controle te krijgen en anderzijds de economie te ondersteunen (moratorium op faillissementen, hervorming van de procedure van gerechtelijke reorganisatie, steunmaatregelen van de FOD Financiën en de gewesten, minnelijke afbetalingsplannen van de RSZ, ...);
- de vertraging van de activiteiten van de rechtbanken en griffies gedurende bepaalde lockdownperioden.

² Een onderneming die in de loop van het jaar werd opgericht en in datzelfde jaar haar activiteiten heeft stopgezet, wordt volgens deze methode niet meegeteld bij de jaarlijkse oprichtingen;

³ Wanneer een onderneming-natuurlijke persoon een vennootschap wordt, dan wordt zij stopgezet in de eerste vorm en opgericht in de tweede vorm. Daardoor wordt dit percentage enigszins onderschat.

Digitaal

Voor een **maandelijke update** van de gegevens over de demografie van ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen de volgende publicaties geraadpleegd worden op het platform Analytics.brussels:

- [Maandelijke monitoring van de ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#)
- [Maandelijke monitoring van de faillissementen in het Brussels Hoofdstedelijk](#)

Ondernemingen (2021)

Evolutie van het aantal btw-plichtige ondernemingen

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Toenemende kloof tussen het BHG en België

Op 30/10/2021 had het Brussels Hoofdstedelijk Gewest **115.355** btw-plichtige ondernemingen op zijn grondgebied, wat neerkomt op **11%** van de in België actieve ondernemingen⁴.

Sinds het begin van het jaar is het aantal ondernemingen in Brussel met **1,9%** gestegen ten opzichte van december 2020. Deze stijging is **vergelijkbaar** met de stijging in 2020 gedurende dezelfde periode (+2,0%) en iets lager dan het in 2019 (+2,3%) waargenomen percentage.

België daarentegen laat over dezelfde periode een toename van het aantal ondernemingen met 2,9% zien, een relatief grotere stijging dan in 2020 (+3,8%) en 2019 (+3,2%).

De **coronacrisis** heeft dus geleid tot een **sterk verschil** tussen het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** en **België** wat de groei van het aantal ondernemingen betreft: terwijl Brussel de laatste twee jaar een iets lager groeipercentage kende dan in 2019, kende België in diezelfde periode een toename van het groeipercentage van het aantal ondernemingen.

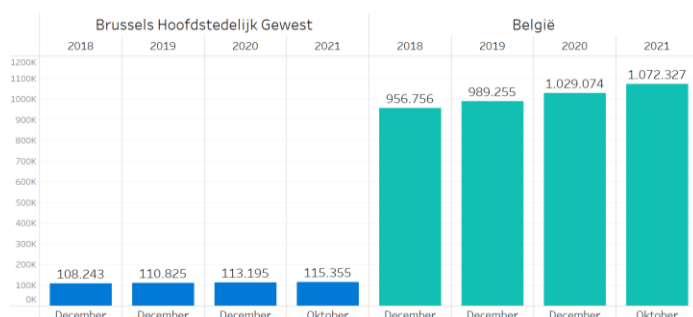
Dit **verschil in de evolutie van** het aantal ondernemingen in **Brussel** en in **België** in 2021 wordt verklaard door een **zwakker herstel van het aantal opgerichte ondernemingen** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een **hoger percentage stopgezette ondernemingen** dan het percentage op Belgisch niveau en een negatief migratiesaldo in vergelijking met de andere twee gewesten⁵. De gegevens over opgerichte, stopgezette ondernemingen en netto-oprichtingen worden in de desbetreffende hoofdstukken nader geanalyseerd.

⁴ Het Vlaamse Gewest maakt 63% van de btw-plichtige ondernemingen in België uit, en het Waalse Gewest 26%. Als we de buitenlandse ondernemingen in het Belgische totaal opnemen, krijgen we de volgende uitsplitsing: BHG: 11%, VG 62%, WG: 25%, Buitenland 2%. De geografische uitsplitsing wordt vastgesteld op basis van het adres van de maatschappelijke zetel van de rechtspersoon en het domicilie van de natuurlijke persoon.

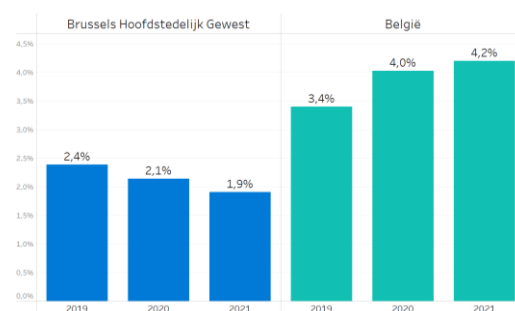
⁵ Aangezien de migratiegegevens van Statbel nu immigratie, emigratie en veranderingen in activiteit omvatten, beschikken we niet over gegevens over immigratie en emigratie afzonderlijk. We kunnen het migratiesaldo afleiden door de evolutie van het aantal ondernemingen (+2.160) tijdens de periode te vergelijken met het aantal netto-oprichtingen tijdens dezelfde periode (2.995). Het negatieve nettomigratiesaldo bedraagt in dit geval 835 eenheden in 2021 (10 maanden).

Afbeelding 1. Aantal btw-plichtige ondernemingen, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, 12/2018-12/2019-12/2020-10/2021, Statbel – Maandgegevens

Afbeelding 2. Evolutie van aantal btw-plichtige ondernemingen (%) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in België, 12/2019-12/2020-10/2021, Statbel – Maandgegevens

Evolutie van de ondernemingen per sector

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Daling van het aantal belastingplichtigen in de restaurantsector

Van de belangrijkste sectoren van de Brusselse economie is de horeca de enige die tijdens de eerste 10 maanden van dit jaar een negatief nettosaldo heeft vertoond in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (-0,9% tegenover +1,3% in België).

Hoewel de horeca in 2019 al begon te krimpen na een periode van aanhoudende groei gedurende minstens 10 jaar, lijkt de gezondheids crisis deze trend te hebben versneld. De sector verlies 0,3% van zijn ondernemingen in 2019, 0,5% in 2020 en 0,9% in 2021 over een periode van 10 maanden.

Binnen deze sector heeft de hotelsector de huidige crisis echter goed doorstaan. De **restaurantsector** daarentegen verloor tussen eind 2019 en oktober 2021 112 ondernemingen (-1,6%). Deze tak van economische bedrijvigheid, die 94% van de horecabedrijven vertegenwoordigt, had de afgelopen 5 jaar nochtans overwegend positieve groeicijfers geboekt.

Ook de sector **administratieve en ondersteunende diensten** vertoont tekenen van vertraging in 2021: de groei van het aantal bedrijven dat in deze sector actief is, bedraagt 0,6%, terwijl in de voorgaande 5 jaar percentages van 1,5% tot 2,6% werden opgetekend. Binnen deze sector hebben de volgende bedrijfstakken, die al enkele jaren aan het groeien zijn, duidelijk te lijden onder de gezondheids crisis in het Brussels Gewest:

- de activiteiten van **reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten** (-3,9%);
- de **activiteiten van verhuur en leasing** (-4,4%).

Ook de **bouwsector** presteert slecht na verscheidene jaren van sterke groei. De in 2019 waargenomen vertraging (-0,5%), na een jaarlijkse groei van 3% tot 7% in de voorgaande vijf jaar, werd gevolgd door een relatief **kleine toename** van het aantal ondernemingen in 2020 en 2021 (+0,6% en +0,5% in 10 maanden).

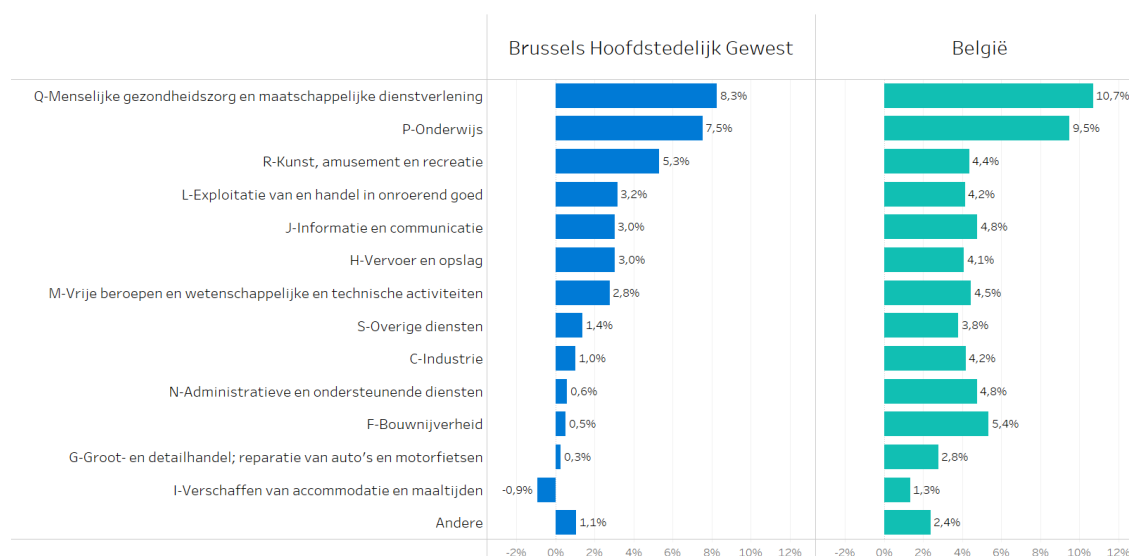

Drie vierde van de ondernemingen die in deze sector actief zijn, is actief in de bedrijfstak van de **gespecialiseerde bouwwerkzaamheden**. Na een min of meer stabiel jaar in 2020 (+0,1%), verliest die bedrijfstak in 2021 103 bedrijven in 10 maanden (-1,0%), terwijl op Belgisch niveau het positieve nettosaldo uitkomt op 4.768 eenheden (+4,5%).

De **handelssector** krijgt daarentegen in 2021 weer wat nieuw leven ingeblazen (+0,3%), na verscheidene jaren van negatieve groeicijfers, waaronder een lichte daling in 2020 (-0,1%). Binnen deze sector is het aantal ondernemingen de afgelopen twee jaar toegenomen in de **kleinhandel** (+0,9% in 2020 en 2021), terwijl het is afgenomen in de branches handel in en reparatie van auto's en motorfietsen en groothandel, zij het in mindere of vergelijkbare mate ten opzichte van de voorgaande jaren.

De **sector menselijke gezondheidszorg en maatschappelijk werk** en de onderwijssector lieten in de onderzochte periode de hoogste groeicijfers (+8%) optekenen. Ook de sector kunst, amusement en recreatie groeit goed, met een groeipercentage van 5% in iets minder dan een jaar.

Afbeelding 3. Uitsplitsing van het aantal ondernemingen naar activiteitssector (%), Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, 12/2020-10/2021, Statbel – Maandgegevens

Opgerichte ondernemingen (2021)

Evolutie van het aantal opgerichte ondernemingen

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

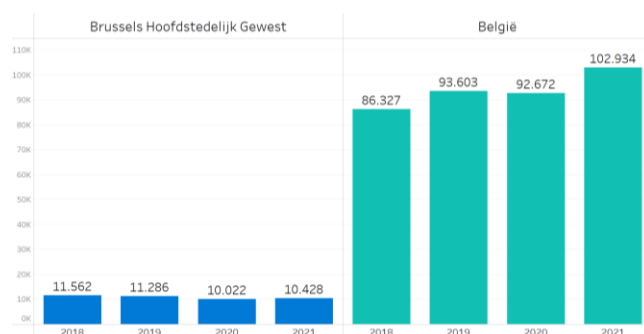
Gematigde groei van het aantal startende ondernemingen

Tijdens de eerste tien maanden van 2021 werden **10.428 ondernemingen** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest **opgericht** (=10% van de oprichtingen in België), wat neerkomt op **een stijging van 4%** van het aantal opgerichte ondernemingen ten opzichte van dezelfde periode in 2020, maar een **daling van 8% ten opzichte van 2019**.

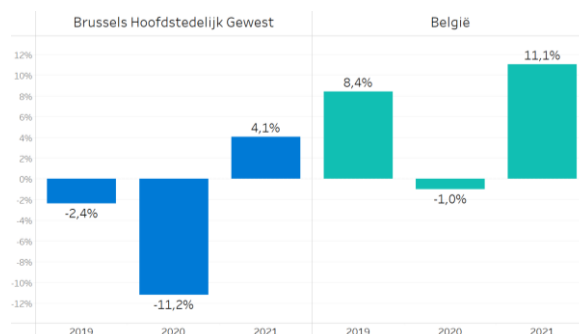

In 2021 is de toename van het aantal starters **bijna drie keer hoger in België** (+11% tegenover +4%). In tegenstelling tot het Brussels Gewest noteert België bovendien slechts een lichte daling van het aantal startende ondernemingen in 2020 (-1% in vergelijking met -11%).

Afbeelding 4. Aantal opgerichte ondernemingen, 2018 - 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Afbeelding 5. Evolutie van het aantal opgerichte ondernemingen (%), 2019-2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Sectorale spreiding

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

De sector gespecialiseerde, wetenschappelijke en technische activiteiten ligt aan de oorsprong van bijna 3 op de 10 oprichtingen

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest herbergt een groot aantal startende ondernemers in **de sector informatie en communicatie**, **de sector vervoer en opslag** en **de sector gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten**: sinds het begin van het jaar maakt het aantal opgerichte Brusselse ondernemingen in deze sectoren **15 tot 17% van de Belgische opgerichte ondernemingen** uit.

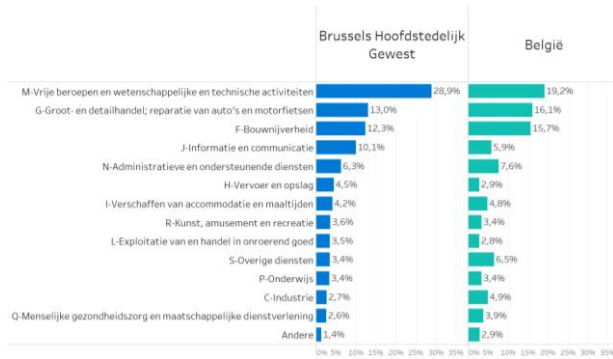
Met een aandeel van 29% in het totale aantal Brusselse starters is de sector **van gespecialiseerde, wetenschappelijke en technische activiteiten** niettemin de belangrijkste leverancier van nieuwe ondernemingen in Brussel. Voor geheel België staat deze sector ook op de eerste plaats, maar is zijn aandeel gedaald tot 19% van het totaal.

De tweede en derde sector die de meeste starters in Brussel voortbrengen, zijn de **handel** en de **bouw**, met een aandeel van respectievelijk **13%** en **12%** van het totale aantal opgerichte ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze maken in België een groter aandeel uit: drie procentpunten meer voor elk van deze sectoren.

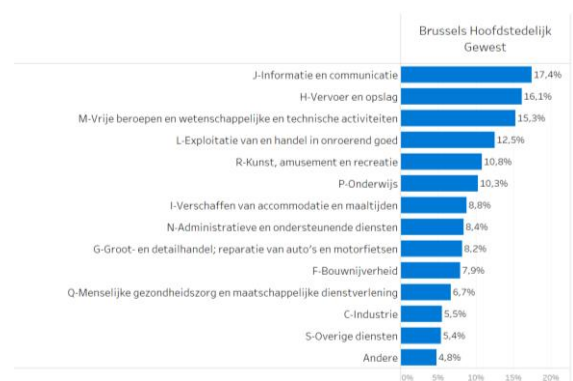
De **informatie- en communicatiesector** staat in Brussel op de vierde plaats, met een aandeel van **10%** van de startende ondernemingen in het gewest, tegen 6% in België.

Afbeelding 6. Uitsplitsing van de oprichtingen naar activiteitssector, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, 2021 - eerste tien maanden

Afbeelding 7. Aandeel van het BHG in de oprichtingen in België, per activiteitssector, 2021 – eerste tien maanden

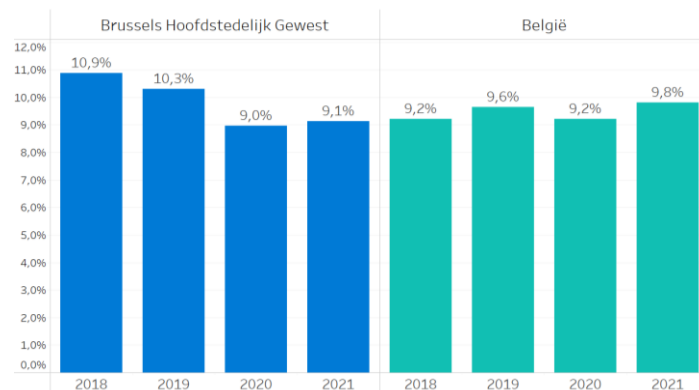
Evolutie van het oprichtingspercentage van ondernemingen

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Oprichtingspercentage bedrijven vergelijkbaar met percentage van 2020

Het percentage startende ondernemingen tijdens de eerste 10 maanden van 2021 in Brussel (9,1%) is vergelijkbaar met het percentage tijdens het eerste jaar van de gezondheidscrisis (9,0%). Dit percentage is lager dan het Belgische percentage (9,8%) en blijft relatief ver verwijderd van de waarden die in 2018 en 2019 zijn waargenomen (10,9% en 10,3%).

Afbeelding 8. Oprichtingspercentage van ondernemingen, 2018 - 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Oprichtingsgraad per sector

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

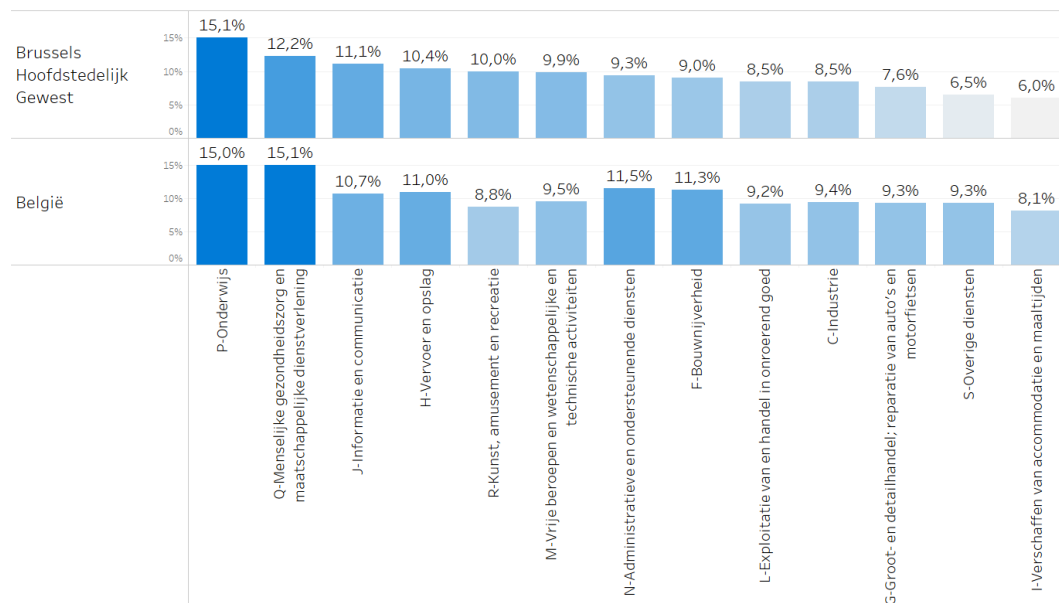
Onderwijs en gezond en maatschappelijk werk in de Top 2

De sector **onderwijs** en de sector **menselijke gezondheidszorg en maatschappelijk werk** vertonen, zowel in Brussel als in België, de hoogste oprichtingsgraden tijdens de geanalyseerde periode (respectievelijk 15,1% en 12,2% in het BHG tijdens de eerste tien maanden van 2021). De derde plaats wordt ingenomen door de sector **informatie en communicatie** met een percentage nieuwe ondernemingen binnen het gemiddelde aantal belastingplichtigen van 11,1% in het BHG.

Terwijl het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een **hogere** oprichtingsgraad telt in **de sector kunst, amusement en recreatie** vergeleken met het in België waargenomen percentage (10,0% tegen 8,8%), is deze graad lager

in de sectoren **menselijke gezondheidszorg en maatschappelijk werk** (12,2% tegen 15,1%), **administratieven en ondersteunde diensten** (9,3% tegen 11,5%), **bouw** (9,0% tegen 11,3%), **handel in en herstelling van auto's en motorfietsen** (7,6% tegen 9,3%), en meer in het bijzonder in de sectoren **overnachting en restauratie** (6,0% tegen 8,1%) en **overige dienstactiviteiten** (6,5% tegen 9,3%).

Afbeelding 9. Oprichtingsgraad per activiteitssector, 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België – Maandgegevens

Stopgezette ondernemingen (2021)

Evolutie van het aantal stopgezette ondernemingen

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

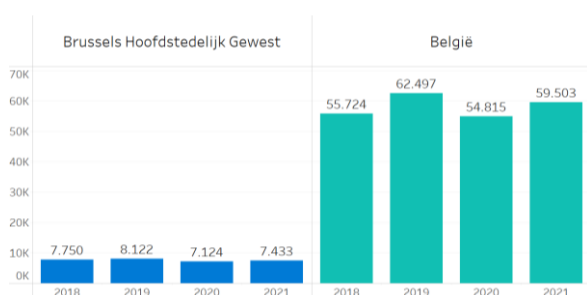

Aantal stopgezette ondernemingen lager dan vóór corona

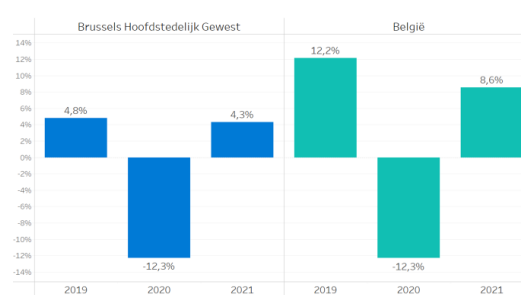
De stopzettingen van ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest evolueren nagenoeg op dezelfde manier als de oprichtingen van ondernemingen (+4,3% ten opzichte van 2020 en -8,5% ten opzichte van 2019).

België daarentegen vertoont een andere en relatief gezondere ontwikkeling: het groeitempo van de stopzettingen ligt er lager dan het groeitempo van de oprichtingen van ondernemingen (8,6% tegenover 11,1% in 2021).

Afbeelding 10. Aantal stopgezette ondernemingen, 2018 - 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Afbeelding 11. Evolutie van het aantal stopgezette ondernemingen (%), 2019-2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

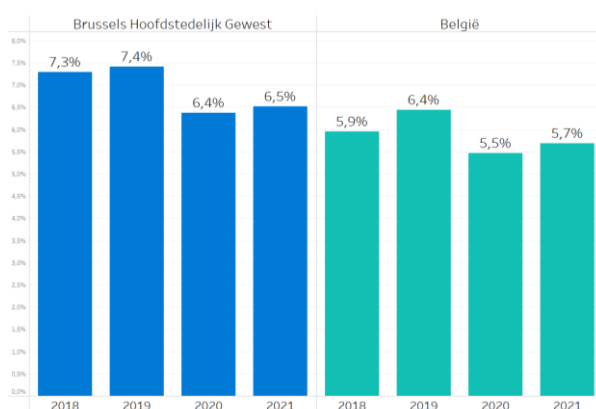
Evolutie van het stopzettingspercentage van ondernemingen

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Hoger percentage stopzettingen van ondernemingen dan in België

Het aantal stopzettingen van ondernemingen in de eerste 10 maanden van 2021 in Brussel (6,5%) ligt **hoger dan het Belgische cijfer** (6,5% tegenover 5,7%), terwijl er minder vaak ondernemingen worden opgericht.

Figure 12. Stopzettingspercentage, 2018 - 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Stopzettingspercentage per sector

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Vervoer en bouw in de top 2 van stopzettingen

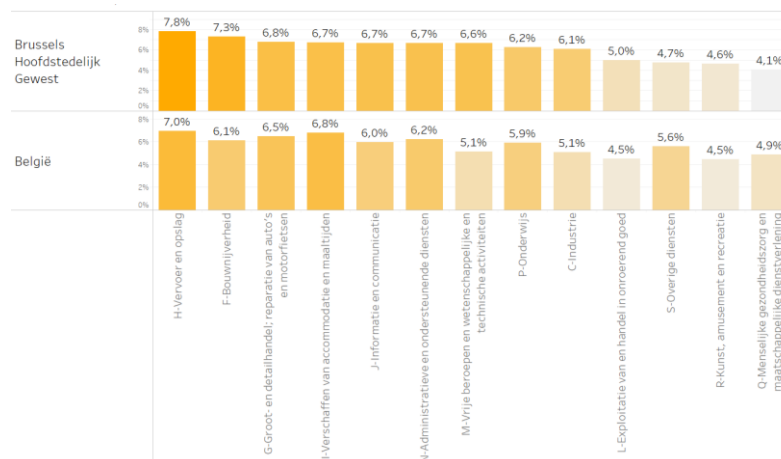
De transport- en opslagsector en de bouwsector vertonen de hoogste stopzettingspercentages in Brussel: meer dan 7% van de bedrijven in deze sectoren hebben hun activiteiten tijdens de eerste 10 maanden van het jaar stopgezet. Met percentages van 6 tot 7% vertonen de meeste andere sectoren evenwel opzeggingspercentages die daar dicht bij in de buurt komen. Slechts vier sectoren springen eruit met lagere stopzettingspercentages (4-5%): vastgoed - overige diensten - kunst, amusement en recreatie - gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

De stopzettingsgraad in de sector **gespecialiseerde, wetenschappelijke en technische activiteiten** ligt in Brussel 30% hoger (6,6% tegen 5,1% in België) ⁶. In die sector is het verschil het grootst. Hiertoe behoren de bedrijfstakken in verband met management consulting, de juridische en boekhoudkundige activiteiten, de architectuur- en ingenieursactiviteiten, de gespecialiseerde ontwerpwerkzaamheden en de vertaal- en tolkactiviteiten.

Twee andere sectoren registreren ook relatief hogere percentages stopzettingen in Brussel: **de sector van de verwerkende industrie** (6,1% tegen 5,1%) en **de bouwsector** (7,3% tegen 6,1%).

Daarentegen kent Brussel een lager percentage stopzettingen in de **sector overige dienstactiviteiten** (persoonlijke diensten, verenigingen, herstellingen) en in **de sector menselijke gezondheid en maatschappelijk werk**.

Afbeelding 13. Stopzettingsgraad per activiteitssector, 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

⁶ Ter herinnering: de omzetting van een eenmanszaak in een vennootschap impliceert de stopzetting van de eerste en de oprichting van de tweede.

Netto-oprichtingen en ondernemersdynamiek (2021)

Evolutie van het aantal netto-oprichtingen

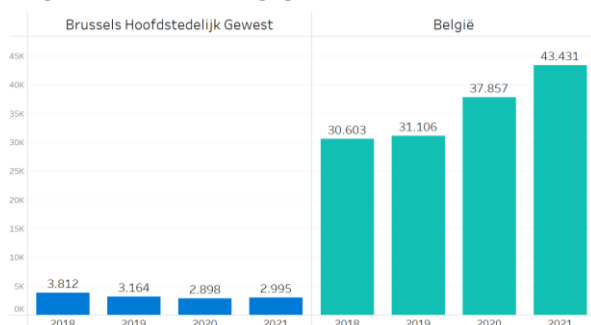
Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Netto-oprichtingen positief, maar relatief laag in vergelijking met België

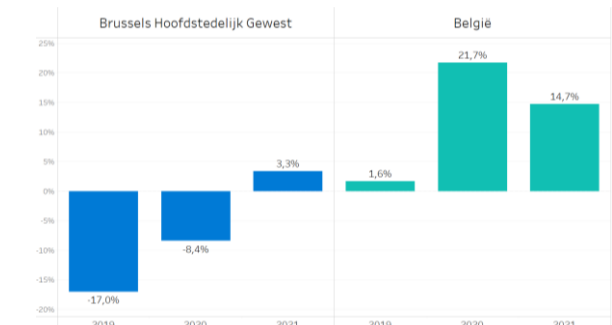
In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden meer ondernemingen opgericht dan er stopgezet worden: in tien maanden tijd telde Brussel **2.995 netto-oprichtingen** (= 7% van de netto-oprichtingen in België). Dit aantal is iets hoger dan vorig jaar (+3%), maar blijft lager dan de waarde in 2019 (-5%).

België onderscheidt zich daarentegen door een significante stijging van het aantal netto-oprichtingen ten opzichte van de vorige twee jaren: +15% ten opzichte van 2020 en +40% ten opzichte van 2019. Deze sterke toename van het nettoaantal in België opgerichte ondernemingen is te verklaren door een sterke groei van het aantal starters in België (+11,1%) gecombineerd met een kleinere stijging van het aantal stopzettingen (+8,6%).

Afbeelding 14. Aantal netto-oprichtingen, 2018 - 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Afbeelding 15. Evolutie van de netto-oprichtingen (%), 2019 - 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Netto-oprichtingen naar activiteitssector

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Belangrijkste netto-oprichter van ondernemingen: de sector gespecialiseerde, wetenschappelijke en technische activiteiten

Van de sectoren die sinds het begin van het jaar een positief netto-aantal starters voortbrengen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zijn de **wetenschappelijke en technische activiteiten** de meest productieve sector met een aandeel van **32%** in het totale aantal netto-oprichtingen (21% in België).

De bouwsector is kampioen van de netto-oprichtingen voor geheel België. De sector dankt dit vooral aan de netto-oprichtingen die in Vlaanderen geregistreerd werden (meer dan 6.200 sinds het begin van het jaar)⁷. Voor geheel België komt 17% van de netto-oprichtingen uit deze sector, terwijl dit aandeel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest rond de 8% ligt.

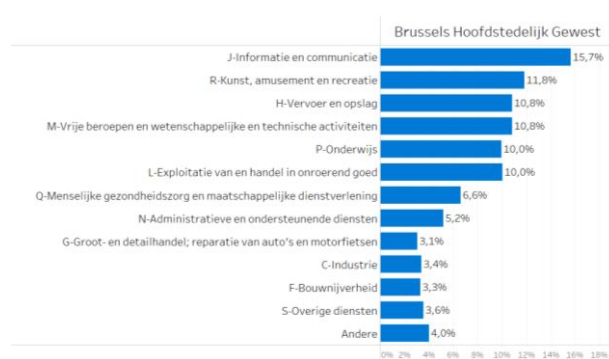
In Brussel komt de sector informatie en communicatie op de tweede plaats wat betreft het aantal netto-oprichtingen. Met een aandeel van 14% in het totaal van de in Brussel geproduceerde netto-oprichtingen vertegenwoordigt deze sector een aandeel meer dan het dubbele zo groot is als het aandeel voor geheel België (6%). Brussel is goed voor 16% van de netto-oprichtingen in de sector informatie en communicatie in België, tegenover een gemiddelde van 7% voor alle sectoren.

Onderwijs, kunst, amusement en recreatie, administratieve en ondersteunende diensten, menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening zijn elk goed voor ongeveer 6 tot 7% van de totale netto-oprichtingsgraad. In Brussel is het aandeel van de handelssector in de netto-oprichtingsgraad van ondernemingen (5%) beduidend lager dan op Belgisch niveau (12%).

Afbeelding 16. Uitsplitsing van de netto-oprichtingen naar sector, 2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, sectoren zonder horeca, Statbel – Maandgegevens

Afbeelding 17. Aandeel van het BHG in de netto-oprichtingen naar sector, 2021, eerste tien maanden, sectoren zonder horeca, Statbel – Maandgegevens

Ondernemersdynamiek

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Een relatief zwakke ondernemingsdynamiek

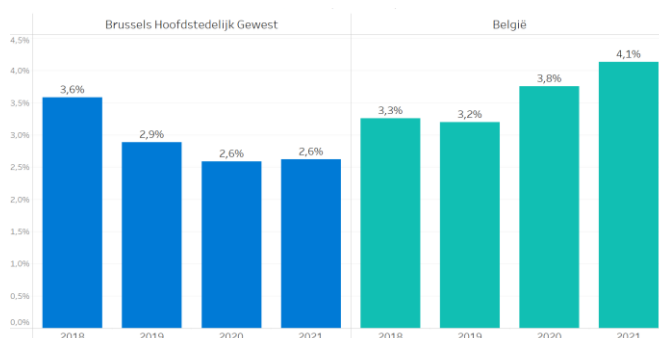
In Brussel bedraagt het aandeel van het nettosaldo van opgerichte ondernemingen in het gemiddelde aantal actieve ondernemingen 2,6% tijdens de eerste tien maanden van het jaar. Dit percentage is hetzelfde als het percentage dat vorig jaar in dezelfde periode werd opgetekend, maar lager dan de percentages die in 2018 en 2019 werden opgetekend (3,6% en 2,9%).

⁷ = 84% van de Belgische netto-oprichtingen in de sector

Het percentage van de ondernemersdynamiek op Belgisch niveau was de laatste 4 jaar, in dezelfde periode, hoger dan 3%. In 2021 bedroeg dat percentage 4,1%, bijna 60% meer dan het percentage dat op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd waargenomen.

Afbeelding 18. Ondernemersdynamiek, 2018-2021, eerste tien maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Ondernemersdynamiek per activiteitssector

Maandgegevens – Situatie op 31/10/2021

Negatieve ondernemersdynamiek voor de horeca

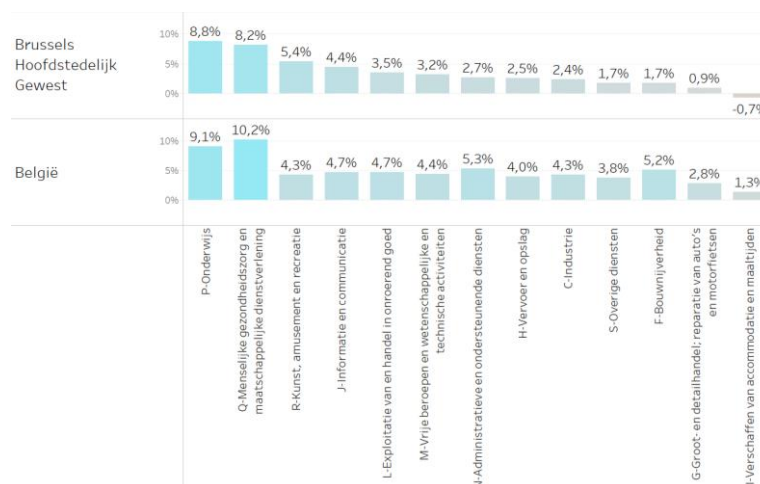
Bovenaan de lijst van meest dynamische sectoren staan de twee sectoren met de hoogste oprichtingspercentages: **gezondheid en maatschappelijk werk en onderwijs**. Deze twee sectoren hebben een ondernemingsdynamiek van 8 à 9%. Daartegenover bevinden zich de **sectoren overige dienstactiviteiten** (1,7%), **bouw** (1,7%), **handel** (0,9%), en **horeca** (-0,7%).

Met uitzondering van de sector **kunst, amusement en recreatie, en informatie en communicatie**, liggen de percentages in alle andere sectoren onder de Belgische percentages. In de volgende sectoren stellen we de grootste verschillen vast :

- Verschaffen van accommodatie en maaltijden (-0,7% tegen 1,3%)
- Handel (0,9% tegen 2,8%)
- Bouw (1,7% tegen 5,2%)
- Administratieve en ondersteunende diensten (2,7% tegen 5,3%)
- Overige diensten (1,7% tegen 3,8%)
- Verwerkende industrie (2,4% tegen 4,3%).

Afbeelding 19. Ondernemersdynamiek per activiteitssector, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, 2021, eerste tien maanden, Stabel – Maandgegevens

Faillissementen (2021)

Maandgegevens – Situatie op 30/11/2021

Stijging van het aantal faillissementen aan het eind van het jaar

Opmerking: Het laatste moratorium op faillissementen was van kracht tot 31 januari 2021. Sinds 21 maart 2021 zijn de procedures voor gerechtelijke reorganisatie versoepeld en toegankelijker geworden voor kmo's⁸.

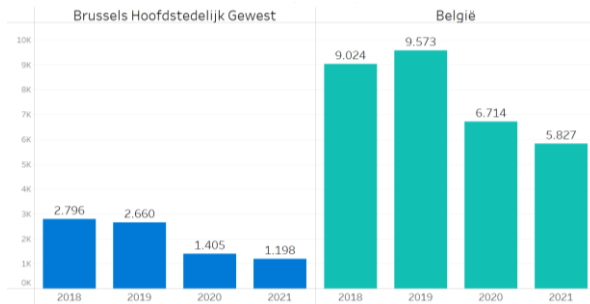
Ondanks een stijging van het aantal faillissementen van september tot en met november 2021 (+20% ten opzichte van 2020), blijft het aantal faillissementen zeer laag in vergelijking met de waarden van de voorgaande jaren. Sinds het begin van het jaar zijn 1.198 bedrijven failliet verklaard, 15% minder dan in 2020 en 55% minder dan in 2019.

Er is een lichte stijging van het banenverlies door bedrijfsfaillissementen in 2021 in vergelijking met 2020 (+0,8%), maar een duidelijke daling in vergelijking met 2019 (-21%).

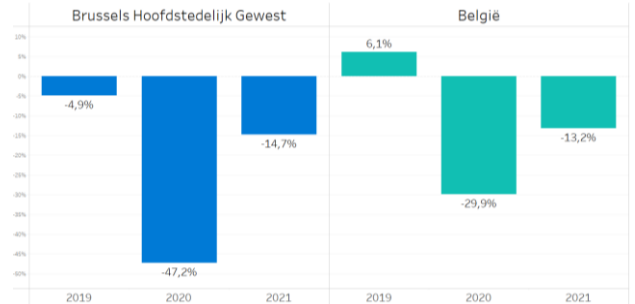
⁸ Wet van 21 maart 2021 tot wijziging van boek XX van het Wetboek van economisch recht en het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Afbeelding 20. Aantal faillissementen, 2018-2021, eerste elf maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Afbeelding 21. Evolutie van het aantal faillissementen (%), 2019-2021, eerste elf maanden, Brussels Hoofdstedelijk Gewest en België, Statbel – Maandgegevens

Bijlage: Overzichtstabellen

Ondernemingen

	Aantal				Evol. (%)		
	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/10/2021	2018-2019	2019-2020	31/12/2020- 31/10/2021
Ondernemingen	108.243	110.825	113.195	115.355	+2,4%	+2,1%	+2,1%
Ondernemingen met 10 tot 249	3.970	4.125	3.937	-	+3,9%	-4,6%	-
Overlevingspercenta ge op 5 jaar ⁹	59,9%	61,4%	61,2%	-	+2,5%	-0,3%	-
Overlevingspercenta ge na 3 jaar ¹⁰	73,0%	73,9%	74,1%	-	+1,2%	+0,3%	-

Dynamiek: oprichtingen/stopzettingen/immigraties/emigraties

	Aantal				Evol. (%)		
	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	2021 10 maanden	2018- 2019	2019-2020	2020-2021 10 maanden
Oprichtingen	13.421	12.942	11.729	10.428	-3,6%	-9,4%	+4,1%
Percentage oprichtingen (%)	12,59%	11,80%	10,46%	9,14%	-6,3%	-11,3%	+2,0%
Stopzettingen	9.167	9.608	8.567	7.433	+4,8%	-10,8%	+4,3%
Netto-oprichtingen	4.254	3.334	3.162	2.995	-21,6%	-5,2%	+3,4%
Ondernemersdynamiek	3,99%	3,04%	2,82%	2,62%	-23,8%	-7,3%	+1,3%
Immigraties	2.817	2.993	2.759	-	+6,2%	-7,8%	-
Emigraties	3.533	3.746	3.553	-	+6,0%	-5,2%	-
Migratiesaldo ¹¹	-716	-753	-794	-	+5,2%	+5,4%	-

Faillissementen

	Aantal				Evol. (%)		
	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	30/11/2021	2018-2019	2019-2020	2020-2021 11 maanden
Faillissementen	3.033	2.978	1.502	1.198	-1,8%	-49,6%	-14,7%

⁹ Wanneer een onderneming-natuurlijke persoon een vennootschap wordt, wordt zij stopgezet in de eerste vorm en opgericht in de tweede vorm; de overlevingskansen worden daardoor enigszins onderschat.

¹⁰ Idem vorige nota

¹¹ Migratiesaldo: Immigraties - Emigraties

